

STRAŻNICA

Warszawa d. 10 Grudnia.

Wielu właścicieli dóbr, w kwestyi oczyszczowania i uwłaszczenia włościan, oczekuje rozwiązania od rządu, zapominawszy, że rząd ten, jako najezdniczy, pragnąc za jaką bądź cenę utrzymać nieprawę swe panowanie, zamierzył tylko wyexploatować tę sprawę na naszą szkodę, i dla tego dalekim jest od jej rozwiązania. Nie tajemnicą jest bowiem, że najazd tajnych rozsyła podżegaczy, którzy, rozsiewając komunistyczne pojęcia własności, zachęcają do oporu i nieprzyjmowania umów o oczyszczowanie i uwłaszczenie. Ciemny lud uwierzył w wielu miejscach szatańskim podbiehtywniom i odsunął przez to swoje uwłaszczenie, nie pojmując, że działa w dachu tajemnych moskiewskich zamiarów, ani domyślając się nawet, że stan terażniejszy stosunków włościańskich odpowiada widokom rządu, w przeprowadzeniu zasady: *divide et impera*. Chce też konieczne pokłócić nas z sobą, by łatwiej mu było wszystkich zarówno zaprzadź do jednego jarzma niewoli. Wypuszczono z więzień i rozosłano na wsze strony podżegaczy, a fałszywą opieką i pozornym schlebianiem chłopom, zamierzono odciągnąć ich od narodowej sprawy. Zamiast śpiesznego załatwienia sprawy włościańskiej, rząd ją odsuwa na plan ostatni i pisze projekta dla tém większego otumamiania; a tymczasem intryguje i bory chłopów i ciągnie ich w przepaść, w której ma nadzieję cały naród za nimi pograć. Dotychczasowe postępowanie moskwy powinno już było przekonać tych, którzy dobroduszenie przypuszczali, że rząd kwestyę włościańską załatwi, iż moskale o rozwiązaniu jej ani myślą, lecz owszem, dla upatrzonej w powikłaniu korzyści, o ile mogą przeszkadzają. W takim więc położeniu rzeczy, potrzeba koniecznie pomimo rządu przeprowadzić oczyszczowanie i uwłaszczenie. Zasada dobrowolności przy zupełnem braterstwie i poświęceniu zysków materialnych ze strony szlachty, da się jeszcze w wielu razach zastosować, byleby tylko wytrwale postępować, a nie zrażać się uporem i nieufnością włościan, — byleby tylko odrzucać przymusowe środki, a szukać ich w miłości Ojczyzny i w poświęceniu. Wytrwałość nie złamana, pewność że się dojdzie do celu, niczem, nawet największą nieprzyjaźnią włościan, niezachwiana, usiłowania ciągle, rzecz włościańską załatwić mogą. Najazd moskiewski nie dozwala żadnej sprawie, nawet ekonomiczno-społecznej, rozwinąć się sposobami regularnego rozwoju. W położeniu takim tylko poświęcenie, tylko miłość Ojczyzny podaje środki; w niej też szukać należy ratunku. Pojmujemy dobrze trudności, z jakimi kwestyą włościańską związana, lecz z drugiej strony znamy doniosłość sprawy włościańskiej i wiemy, że od niej przyszłość Ojczyzny zależy. Tak pojmując ważność tej sprawy, zgrzeszymy przeciwko Polsce, jeżeli nie zdolni do największych wysiłków, do poświęcenia zysku i korzyści, oglądać się będziemy na rząd, który włościan i szlachtę zgubić pragnie; jeżeli od tego najezdniczego rządu oczekiwac będziemy pomocy i cofać się przed trudnościami, stawianymi przez obalamujących i ciemnych chłopów.

— **Prześladowanie w całej Polsce nie ustało.** Jest to jedno z największych prześladowań, jakie gdziekolwiek zajadłość wroga wymyślić może. Duchowieństwo wszelkich wyznań wybrane zostało przez moskali na ofiarę za cały naród. Szanowny Administrator Białobrzezski zarówno męczony w cytadeli, jak Nadwabin Meisels i zacny Pastor Otto. Duchownych zwożą i deportują. Rzemieślników i Akademików pędzą w dalekie strony na służbę siepaczy. Przemysł zatamowany, handel ograniczony; chcą nas zniszczyć materialnie i moralnie. Siła nasza jest moralną, — jej, torturami cytadeli i mękami wygnania nie pokonają. Powtarzamy więc, że od naszego zachowania się, od wytrwania w pracy narodowej przyszłość Polski zależy.

— Z wiadomości zagranicznych najważniejszą jest ta, że Ojciec Święty dotknięty do żywego targnięciem się na osobę Administratora Białobrzezskiego, pochwała zachowanie się Polskiego Duchowieństwa i opór kapituły przeciw bezprawnym moskiewskim żądaniom, względem obioru nowego administratora.

— Pomimo tak ciężkiego ucisku i prześladowania, najazd moskiewski zamyśla nas bawić teatrem, który wkrótce ma być otwartym. Kto więc w obecnym położeniu, w czasach tak ciężkiej złości, by narodowej, przy obecnym zamknięciu kościołów poważył udać się do teatru, za zdrajcę kraju i nieczemnego służalcę moskwy poczytanym będzie.

